

Överge inte er församlingsgemenskap!

Av kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige. 2019-01-26
Bibelcitaten är återgivna enligt Svenska Folkbibeln 2015.

SKB = Svenska kyrkans bekännelseskriterier, ed. 1957 (varsam språklig förenkling).

Församlingsgemenskap är kyrkogemenskap

Den bibliska läran om kyrkogemenskapen har en positiv och en negativ sida. Den positiva är att varje kristen genom dopet och tron är inlemmad i Kristi sanna, osynliga kyrka. Varje kristen har då också enligt sin nya människa sin glädje i att hålla sig till en kyrka där Guds ord förkunnas rent och klart och där sakramenten förvaltas enligt Kristi instiftelse. Skriften säger:

Det vi har sett och hört förkunnar vi för er, för att också ni ska ha gemenskap med oss. Och vår gemenskap är med Fadern och hans Son Jesus Kristus (1 Joh. 1:3).

Om de första kristnas gemenskap heter det vidare:

De höll troget fast vid apostlarnas undervisning och vid gemenskapen, brödsbrytelsen och bönerna (Apg. 2:42).

Detta innebär att de kristna i trohet mot sin Herre och Frälsare håller fast vid **den bibliska läran** (apostlarnas undervisning), **kyrkogemenskapen** tillsammans med övriga rättroende kristna, den heliga **nattvarden** (brödsbrytelsen) och **bönerna** (liturgin, kyrkans gudstjänst, den gemensamma bönen).

Den negativa sidan av denna lära är att de kristna enligt Herrens eget bud skall vara noga med att undvika alla falska lärare och läror. Syftet med detta är att Gud vill att den bibliska läran inte skall blandas med vilseledande undervisning, vilket alltid utgör en själafara. Detta är som att blanda gift i en hälsosam medicin. Resultatet är alltid förödande. Några viktiga bibelställen om detta:

Akta er för de falska profeterna. De kommer till er i fårakläder, men i sitt inre är de rovlystna vargar (Matt. 7:15).

Jag uppmanar er, bröder, att se upp för dem som skapar splittring och väcker anstöt mot den lära som ni har fått undervisning i. Håll er borta från dem (Rom. 16:17).

Gå inte som omaka par i ok med dem som inte tror. Vad har rättfärdighet med orättfärdighet att göra? Eller vad har ljus gemensamt med mörker? Vilken samstämmighet har Kristus med Beliar? Eller vad kan den som tror dela med den som inte tror? Vad kan Guds tempel ha för gemenskap med avgudarna? Vi är den levande Gudens tempel, för Gud har sagt: Jag ska bo hos dem och vandra bland dem och vara deras Gud, och de ska vara mitt folk. Därför säger Herren: Gå ut från dem och skilj er från dem, och rör inte vid något orent. Då ska jag ta emot er, och jag ska vara er Far och ni ska vara mina söner och döttrar, säger Herren den Allsmäktige (2 Kor. 6:14-18).

Den som går vidare och inte blir kvar i Kristi lära, han har inte Gud. Den som blir kvar i hans lära, han har både Fadern och Sonen. Om någon kommer till er och inte har med sig denna lära ska ni inte ta emot honom i ert hem eller hälsa honom välkommen. Den som välkomnar en sådan gör sig medskyldig till hans onda gärningar (2 Joh. v. 9-11).

Skriften uppmanar oss att hålla fast vid den rättrogna, bibliska kyrkan. I fornkyrkan och under reformationen var man mycket noga med detta, vilket bl.a. Martin Wittenberg har visat i en fin skrift.¹ Den populära bilden av en odelad kyrka under de första århundradena efter Kristus är helt felaktig. Den rätta, bibliska kyrkan var ofta i minoritet vid sidan om villfarande sekter, som bredde ut sig snabbt, t.ex. arianismen, som förnekade att Kristus var sann Gud av evighet. Bibeltroende kristna kunde inte delta i arianska församlingar och gå till nattvarden där, och tvärtom tilläts inga arianer att ha kyrkogemenskap med rättrogna, ortodoxa församlingar. Man var på alla håll medvetna om att kyrkogemenskap förutsätter hel och full lärogemenskap.

¹ Kirchengemeinschaft und Abendmahlsgemeinschaft, 1961.

Håll fast vid församlingens gemenskap

Kristi kyrka är alltid utsatt för angrepp från fienderna, från både inre och yttre prövningar. Därför är det särskilt viktigt att de kristna troget håller sig till Guds ord och bönen. En kristen kan känna sig ensam och övergiven i kampen för tron, och det är då lätt att bli uppgiven. Många känner i denna situation att man blir alltför isolerad om man konsekvent håller fast vid att ingen villolära får tolereras i kyrkan. Kan man ändå inte gå samman med dem som i det stora hela är bibeltrogna, men som kanske accepterar en eller annan tvivelaktig punkt i läran? Så börjar man samverka lite grand med andra kyrkor, det blir snart mer och mer, och snart har det uppstått en större kyrkogemenskap då man skjuter vissa lärofrågor åt sidan för att kunna gå samman. Så ser vi tyvärr idag hur många tidigare konfessionellt lutherska kyrkor kompromissar och t.ex. står samman med kyrkor som inom sig tolererar den obibliska läran om kvinnliga präster.

Andra upplever det svårt att tillhöra en liten minoritetskyrka, som av de större samfundet uppfattas som en sekt. Men i verkligheten är det tvärtom. Det är den stora kyrkan som genom sin bibelkritik och sitt accepterande av den moderna teologin har blivit en sekt, avskuren från den rätta, bibliska läran. I denna situation, som vi ser över hela världen idag, är det för många bibeltroende kristna svårt att finna sig till rätta. När egna familjemedlemmar går en annan väg är det svårt för den bekännelse trogna kristna parten att stå fast. Så blir det ofta så att den kristne tröttnar och slutar att besöka sin församling eller lämnar den helt och hållet. Många säger också att det inte är nödvändigt att en kristen regelbundet besöker sin kyrkas gudstjänster. Man hänvisar till den kristna friheten och till att man kan vara kristen på egen hand och ändå har kvar sin andliga gemenskap med församlingen. Om vikten av att rättrogna kristna håller fast vid sin lokala församling skriver Franz Pieper:²

Frågan har diskuterats om bildandet av lokalförsamlingar resp. anslutning till redan bestående lokalförsamlingar är en sak, som står i de kristnas fria val, eller är gudomlig ordning. Frågan har stor betydelse i praktiken, eftersom det alltid har funnits människor, som påstått sig vara kristna men velat betrakta anslutning till en lokalförsamling som en del av den kristna friheten, d.v.s. som ett adiaforon. Vi måste säga, att bildandet av kristna lokalförsamlingar och anslutning till dem inte är mänsklig utan gudomlig ordning. Skälen är följande:

- 1. Det är Guds vilja och befallning, att de kristna som befinner sig på en ort inte blott själva läser Guds ord utan också träder in i yttre gemenskap med varandra, åhör den offentliga förkunnelsen av Guds ord och således hos sig insätter det offentliga predikoämbetet samt brukar detta ämbete, där det redan föreligger.*
- 2. Det är inte blott så, att varje kristen är skyldig att förmana och straffa sin broder, som syndar, utan hela lokalförsamlingen har bjudits att öva kyrkotukt bland sina medlemmar (Matt. 18:17, 1 Kor. 5:13, 2 Kor. 2:8).*
- 3. Förandet av Herrens heliga nattvard i synnerhet är inte heller blott en kyrklig ordning utan en gudomlig ordning för att förmedla den broderliga gemenskapen (1 Kor. 10:17, 11:17-21, 33). Dessa är orsakerna till vår kyrkliga praxis, att vi inte godtar "utträdesanmälningar" ur den kristna församlingen. Varken enskilda personer i församlingen eller hela församlingar har makten att ge dispens från en gudomlig ordning (s. 643f).*

Vi bör här särskilt lägga märke till den första punkten, där det står: "Det är Guds vilja och befallning, att de kristna som befinner sig på en ort inte blott själva läser Guds ord utan också *träder in i yttre gemenskap med varandra*, åhör den offentliga förkunnelsen av Guds ord och således hos sig insätter det offentliga predikoämbetet samt *brukar detta ämbete, där det redan föreligger.*" När en rättrogen församling föreligger och det offentliga ämbetet där är upprättat, är det alltså också de kristna församlingsmedlemmarnas skyldighet att ***träda in i yttre gemenskap med varandra, åhöra den offentliga förkunnelsen av Guds ord och bruka detta offentliga ämbete.***

² Franz Pieper: Kristen dogmatik, omarbetad av J.T.Mueller i svensk, bearbetad översättning utgiven av teol. dr. Tom G. A. Hardt, S:t Martins församling 1985. Hardt påpekar i en not att inte bara den minsta lokala församlingen är kyrka i biblisk mening, utan kyrkan på alla nivåer, t.ex stift och kyrkoprovins (s.644).

Gud vill att alla kristna så ofta de har möjlighet skall samlas till gemensamma gudstjänster, där de får lyssna till predikan av sin kallade själasörjare, ta emot altarets heliga sakrament till syndernas förlåtelse och förenas med sina medkristna i gemensam bekännelse, bön, psalmsång och inbördes umgängelse, vilket Skriften på många ställen uppmanar till. De kristna skall sedan gå ut i vardagens kallelse till sina av Gud givna uppgifter.

Prästens uppgift som Guds kallade tjänare är både att undervisa, trösta, varna och förmana. Till den enskilda själavården hör också bikten, som är ett av Gud anbefallt nådemedel.

Kristna kan givetvis vara förhindrade att stundom delta i församlingens gudstjänster. Det kan t.ex. bero på sjukdom, trötthet, långa resor eller arbete som hindrar. Men kristna som inte alls *vill* delta i kyrkans gudstjänster utan *håller sig borta under längre tid utan giltiga skäl*, måste förmanas av Guds ords tjänare att göra bättring. Skriften framhåller att vi inte skall undandra oss den kristna gemenskapen:

Och låt oss inte överge våra sammankomster, så som några brukar göra, utan i stället uppmuntra varandra, och det så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig (Hebr. 10:25, kurs av förf.).

Och lite längre fram står det i samma kapitel:

*Så kasta inte bort er frimodighet, den ger stor lön. Ni behöver uthållighet för att göra Guds vilja och få vad han har lovat. Ty ännu en kort liten tid, så kommer han som ska komma, och han ska inte dröja. Min rättfärdige ska leva av tro. Men drar han sig undan, har min själ ingen glädje i honom. **Men vi tillhör inte dem som drar sig undan** och går förlorade, utan dem som tror och vinner sina själar. (Hebr. 10:37-39 kurs av förf.).*

Om vikten av att en kristen i det allmänna prästadömet skall vara ivrig att lyssna till Guds ord när det predikas skriver Luther i stora katekesen:

Vi kristna bör visserligen alltid hålla sådan vilodag och öva idel heliga verk, d.ä. dagligen umgås med Guds ord och bära det med oss i hjärta och mun. Men emedan vi, såsom sagt, inte alla har tid och lägenhet, måste vi använda några timmar i veckan för de unga eller åtminstone en dag i veckan för hela menigheten, på det att man då må bekymra sig blott om Guds ord och sysselsätta sig med de Tio buden, Tron och Fader vår, på det att så hela vårt liv och vår umgängelse må rätta sig efter Guds ord. Närhelst detta ord är i gång och övas, så hålles en rätt vilodag. Är detta inte fallet, så förtjänar den dagen inte att kallas kristen vilodag...

Emedan nu så stor makt ligger på Guds ord, att det utan en vilodag inte kan helgas, så bör vi veta, att Gud strängeligen vill ha detta bud åtlytt och att han straffar alla, som föraktar och inte vill höra hans ord och inte vill undervisas i det, i synnerhet på den tid som därtill är förordnad (SKB, s. 402ff).

Det Luther här så starkt framhåller är att söndagen visserligen inte är av Gud påbjuden som en ny sabbat, men att det är ett förakt för Guds ord om man inte (trots att man har möjlighet) kommer till kyrkan och lyssnar på det ”på den tid som därtill är förordnad”. Dessutom vill Gud att de kristna inte bara skall lyssna på predikan, utan också *flitigt bruka sakramenten* och ta emot dem när de erbjuds. Om bikten och nattvarden säger Bekännelsen:

Beträffande bikten är det känt, att de flesta i våra församlingar upprepade gånger under året brukar de båda sakramenten: avlösningen och Herrens nattvard. Och de bland oss, som undervisar om sakramentens betydelse och värde, de gör så, att de inbjuder folket att ofta bruka sakramenten... Uteslutning från sakraments-gemenskapen proklameras hos oss för de uppenbart lastbara och för dem som föraktar sakramenten. Detta gör vi i enlighet med både evangelium och gamla kyrkliga stadganden. Men hos oss föreskrives inte en viss tid för bikten, emedan inte alla vid en och samma tidpunkt kan vara därtill lika beredda. Om alla kommer på samma gång, skulle de inte kunna ordentligen förhöras och undervisas. De gamla kyrkliga stadgandena och fäderna föreskriver inte heller någon viss tidpunkt. Ty det heter blott: Om några vill vara medlemmar av Guds kyrka, men ertappas med att aldrig gå till Herrens nattvard, må de uppmanas härtill. Om de inte går till nattvarden, må de tillhållas att göra bättring. Om de tillhör kyrkans gemenskap, må de inte ständigt avhålla sig. Om de inte gör det, må de vara borta (Apologin, art. 11, SKB, s. 187).

Det skall här kraftigt framhållas att den kristna läran om kyrkogemenskapen inte är en fråga om mänskligt tyckande eller känslor. I den kristna församlingen kommer det alltid att finnas hycklare och kristna som har många fel och brister. Skriften lär inte att vi skall försöka ha s.k. ”rena församlingar” som enbart består av troende. Detta är omöjligt. Det Skriften säger är att *den kristna läran* måste hållas ren och klar i enlighet med Guds ord. Men livet kan aldrig bli så bra som vi önskade. Därför måste de kristna ha fördragsamhet med varandra och bära varandras bördor.

Men de som trots upprepad förmaning under år och dag håller sig borta från kyrkans gemenskap och inte vill låta sig tillrättavisas begår en allvarlig synd och måste, om de inte ångrar sig, uteslutas ur kyrkans gemenskap.

Gudstjänstgemenskapens välsignelse

När kristna i vår tid, som är så präglad av kyrkligt förfall och läromässig förvirring, ändå genom Guds nåd blir övertygade om att den bibliska läran om kyrkogemenskapen är sann, är det en stor välsignelse. Bibeltroende församlingar är en gåva av Gud, som vi på allt sätt skall vara måna om. Det första och viktigaste är att vi själva tror och förtröstar på vår Frälsare Jesus Kristus, som ger oss det eviga livet av nåd allena. Det andra är att vi i tacksamhet över denna nåd gör allt för att upprätta bibeltrogna, konfessionella församlingar, att vi hjälper till att insätta, upprätthålla och stödja det bibliska ämbetet med våra gåvor och med vår tid och kraft, för att så också sprida evangelium till fler människor. Själva centrum i kyrkan liv är hennes gudstjänster, där Gud själv talar till oss genom predikan och skänker oss sina heliga sakrament till trons stöd, till glädje, frid och ett helgat liv. Så kan vi på rätt sätt leva i vårt dop i tron och som en frukt av detta också på rätt sätt utöva vår kristna gemenskap i gudstjänster, i kristen kärlek och bön och i vårt dagliga arbete och med ett enigt vittnesbörd ut i världen.

Detta kan inte ske om de kristna försummar gudstjänsterna och den kristna gemenskapen. Vi talar här inte om svaga kristna som är sjuka, bedrövade och isolerade och inte orkar komma till gudstjänsterna. Dem skall i första hand prästerna men också andra kristna bära fram i sina böner och om möjligt besöka med hjälp och tröst. Vi skall också tänka på att det kristna livet har många olika sidor. I den enskilda andakten läser vi Guds ord och goda, bibliska skrifter. Vi ber våra böner till Herren i det fördolda. En ensam kristen som av olika skäl inte kan komma till gudstjänsten är ändå med där i sina böner liksom hela den osynliga, kyrkan i världen och i himlen är förenad i Kristus. Den som lever i en kristen familj har del i den gemensamma morgon- och aftonbönen och i bordsbönerna och i den kristna familjegemenskapen. Familjefadern har ansvar för att det ges undervisning i katekesen och att den bibliska läran upprätthålls i hemmet. Men det räcker inte med den kristna familjegemenskapen. Gud vill också att de kristna familjerna kommer till kyrkans gudstjänster, där prästen genom Guds nåd har förberett sin predikan för hela församlingen och där altarets sakrament delas av alla kommunikanter i helig gemenskap.

Många saknar dock idag en kristen familj. De är ensamma kristna, då kanske övriga i familjen inte delar deras tro eller tillhör ett annat samfund, som inte är renlärt. Den kristne får då ändå inte svika sin tro genom att ge upp sin kyrkogemenskap. Så ofta han kan deltar han i församlingens gemenskap, och om det är omöjligt kallar han till sig församlingens präst för enskild själavård, prediko- och sakramentsbesök eller personlig rådgivning och själavård i någon form, per brev, telefon eller internet. Så kan även en isolerad kristen utöva sin församlingsgemenskap. Många ensamma kristna får genom församlingen också en mänsklig gemenskap, som är värdefull. Där träffar man sina trossyskon och kan samtala om livet och dess problem ur kristen synpunkt. Varje kristen är en lem i Kristi kropp, och som lemmar behöver vi varandra i kristen gemenskap och umgängelse. Detta är något vi inte kan få enbart som isolerade kristna, var för sig. Framför allt är då den gemensamma högmässan, församlingens huvudgudstjänst, det tillfälle som är till för att styrka och stödja den kristna tron, ge tröst, förmaning, varning och upprättelse till var och en. Prästens uppgift är ju också att särskilt se till att hela Guds ord förkunnas under kyrkoåret, med dess olika ämnen och de kristna behöver ständigt denna undervisning, så att de inte förs vilse. Det är ju därför Gud inte bara har gett oss Skriften att läsas individuellt, utan också Ordets ämbete, som är till för att

Guds ord skall predikas muntligt för var och en. Den som då inte kommer till den offentliga gudstjänsten får inte del av den undervisning, förmaning, varning och tröst som Gud vill ge var och en muntligen i predikan och sedan i nattvarden genom Kristi välsignade kropp och blod, det synliga evangeliet, som Luther säger.

Som kristna behöver vi också förmana varandra, vilket aposteln ofta uppmanar oss till. Våra ungdomar behöver också en församling att gå till, där även de äldre och mer erfarna kristna är närvarande. Genom söndagsskola, katekes- och konfirmationsundervisning får både unga och gamla en nyttig repetition av trons huvudstycken. I församlingen har också de äldsta sin givna plats. Så fanns t.ex. också de gamla personerna Simeon och Hanna i templet, dit Josef och Maria kom med Jesusbarnet. Om Hanna sägs det att hon alltid var i templet, dag och natt och där tjänade Herren med fastor och böner (Luk. 2:37). Så fick vi alla, både äldre och yngre, del av dessa trogna tempelbesökarens vittnesbörd och lovsånger. Paulus betonar också att vissa äldste (presbyterer) har en viktig roll i församlingen som s.k. lekmannaäldste (1 Tim. 5:17), vilka inte är präster. Sådana äldste kan tillsammans med prästen ha ansvar för kyrkans ledning och kyrkotukt.³

Tyvärr är det inte ovanligt att somliga kristna slarvar med sina kyrkobesök och försummar dem. De tycker kanske att andra saker är viktigare, och trots att möjlighet finns bryr de sig inte om att delta i församlingens gemensamma gudstjänster. Många hänvisar till att man lika väl kan vara kristen på egen hand. Men detta är en fara för tron. Det är att förakta predikan och Guds ord. Gudstjänsten skall vara en gemensam lovsång och tillbedjan, där var och en får del av Guds rika gåvor i ordet och sakramenten. Om detta skriver Luther i Schmalkaldiska artiklarna:

Vi vill nu återvända till evangeliet, som på mångahanda sätt ger oss råd och hjälp mot synden, ty Gud är översvallande rik i sin nåd. Först genom det muntliga ordet, varigenom syndernas förlåtelse predikas i hela världen, vilket är evangeliets egentliga uppgift och ämbete. För det andra genom dopet. För det tredje genom altarets heliga sakrament. För det fjärde genom nycklarnas makt och även genom bröders samtal med varandra och tröstande av varandra (såsom det heter) Matt. 18: "Där två eller tre är församlade" o.s.v. (Matt. 18:20, SKB, s. 331).

Glädjen i att gå till Herrens hus

Herren är förvisso överallt, och var vi än befinner oss får vi möta honom i ordet och sakramenten. Genom sin helige Ande tar han också sin boning i varje kristen och skänker nådens och bönen Ande och uppfyller oss med glädje och frid. Men det ligger också en alldeles speciell glädje i att tillsammans med den kristna församlingen få samlas och fira gemensam gudstjänst. Detta är en gudstjänst där änglarna är närvarande och då man i tro och bekännelse, vördnad och tillbedjan inför Herren förenas med den gudstjänstfirande församlingen i himmelen. Så fick profeten Jesaja vid sin kallelse uppleva hela den himmelska världens gemenskap, trots att han var ensam och föraktad:

Året då kung Ussia dog såg jag Herren sitta på en hög och upphöjd tron, och släpet på hans mantel uppfyllde templet. Serafer stod ovanför honom, var och en hade sex vingar: Med två täckte de sina ansikten, med två täckte de sina fötter och med två flög de. Och den ene ropade till den andre:

"Helig, helig, helig är Herren Sebaot! Hela jorden är full av hans härlighet."

Och Jesus säger:

Där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem."

Apostlarna samlades i templet vid bönetimmen:

Petrus och Johannes var på väg upp till templet vid bönetimmen, den nionde timmen (Apg 3:1).

När apostlarna frisläppts gick de till sina egna och bad tillsammans med dem.

³ Detta fanns även i den lutherska kyrkan, och bl.a. Tom Hardt införde detta i S:t Martins församling, som har en sådan ordning med lekmannaäldste.

När de hörde det, ropade de tillsammans till Gud och bad: "Herre, du som gjort himmel och jord och hav och allt som finns i dem... När de hade bett skakades platsen där de var samlade, och de uppfylldes alla av den helige Ande och förkunnade Guds ord med frimodighet (Apg 4:23, 31).

När Petrus av ängeln blivit befriad från fängelset gick han hem till evangelisten Markus hus, där församlingen var samlad till förbön för Petrus (Apg. 12:12). Så ber också vi i högmässan i den allmänna kyrkobönen och i litanian för hela kyrkan och särskilt för de förföljda kristna:

*Vi arme syndare bedja dig att du värdes styra och beskärma din heliga kristna kyrka,
att du värdes bevara alla biskopar, präster och församlingar i sann lära och heligt leverne...
att du värdes styrka alla som lida förföljelse för ditt namns skull,
att du värdes hjälpa och trösta alla anfäktade och bedrövade.
Hör oss, milde Herre Gud.*

I Psaltarens psalmer talas ofta om glädjen i att samlas till Guds hus, Guds tempel:

En pilgrimssång av David. Jag gladdes när man sade till mig: "Vi ska gå till Herrens hus." Våra fötter står i dina portar, Jerusalem. Jerusalem, du välbyggda stad som tätt sluter sig samman! Dit drar stammarna upp, Herrens stammar, som ett vittnesbörd för Israel att prisa Herrens namn. Där står domarsäten, troner för Davids hus. Be om frid för Jerusalem! Låt dem som älskar dig vara trygga. Låt det råda frid inom dina murar, trygghet i dina borgar. För mina bröders och vänners skull vill jag önska dig frid, för Herren vår Guds hus skull vill jag söka ditt bästa (Ps. 122).

Jag vill tacka Herren, om och om igen med min mun och prisa honom bland de många (Ps. 109:30). Halleluja! Jag vill tacka Herren av hela mitt hjärta i de ärligas råd och församling (Ps. 111:1). Men genom din stora nåd får jag gå in i ditt hus, jag får tillbe i vördnad för dig, vänd mot ditt heliga tempel (Ps. 5:8). Herren är i sitt heliga tempel, Herrens tron är i himlen (Ps. 11:4).

Jag har din nåd för ögonen och vandrar i din sanning. Jag sitter inte hos lögnare och umgås inte med hycklare, jag hatar de ondas församling och sitter inte hos de gudlösa. Jag tvår mina händer i oskuld och vandrar runt ditt altare, Herre, för att höja min röst i tacksamhet och förkunna alla dina under. Herre, jag älskar din boning, den plats där din härlighet bor... Min fot står på säker mark. I församlingarna ska jag prisa Herren (Ps. 26:3-12).

Hör min bön om nåd när jag ropar till dig, när jag lyfter mina händer mot det allra heligaste i din helgedom (Ps. 28:2). Min själ törstar efter Gud, efter den levande Guden. När får jag komma och träda fram inför Guds ansikte? Mina tårar är min mat dag och natt. Ständigt säger man till mig: "Var är din Gud?" Jag utgjuter min själ och minns hur jag gick bland folket, hur jag vandrade med dem till Guds hus, med jubelrop och tacksägelse i skaran av högtidsfirare (Ps. 42:3-5).

Sänd ditt ljus och din sanning. Låt dem leda mig, låt dem föra mig till ditt heliga berg och dina boningar, så att jag får gå in till Guds altare, till Gud som är min glädje och fröjd, och tacka dig på harpa, Gud, min Gud!(Ps. 43:3-4).

Amen.